

або створити справжню мурашину ферму для спостереження за життєдіяльністю комах тощо. Також в ньому можна встановити акваріум з рибками. У цій зоні учні вивчають будову сонячної системи і землі, знайомляться з природними та погодними явищами. Тому наповнення осередку стендами, друкованими матеріалами, плакатами, глобусом, макетом сонячної системи і землі та мікроскопом сприятимуть розвитку дослідницьких здібностей дітей [2].

Дослід, є основним методом роботи учнів над дослідницькими проектами, які потребують добре обміркованої структури, визначеної мети, актуальності предмета дослідження для всіх учасників, соціальної значущості, продуманості змісту методів роботи, зокрема експериментальних. Подібні проекти повністю підпорядковані логіці дослідження і мають відповідну структуру: визначення теми дослідження, її актуальності, а також предмета та об'єкта завдань і методів дослідження, висунення гіпотез вирішення проблеми. Приклади проектів є проекти на теми: «Дослідження властивостей твердих тіл на прикладі граніту, деревини, крейди (за вибором учителя)», «Дослідження властивостей рідин на прикладі води і молока» та ін.

Вчитель повинен враховувати, що в сучасній освіті акцент ставиться на розвиток у дітей здатності самостійно мислити, здобувати та застосовувати знання, чітко обдумувати рішення і планувати дії, співпрацювати у різних за складом групах. Отже, завдання вчителя – поступово й методично формувати дослідницькі навички у своїх учнів.

Список використаних джерел

1. Вашуленко М. Надзвичайну для НУШ актуальність дослідницька має діяльність /М. Вашуленко, С. Дубовик// Учитель початкової школи №9. – 2019– с. 3 – 5.
2. Кузьма-Качур М.І. Розвиток творчих здібностей молодших школярів у процесі формування природознавчих компетентностей: методологічний підхід/ М. І. Кузьма-Качур, М. В. Горват, К.І.Сігетій// Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Випуск 72. Т.1: Збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М.П. Драгоманова – Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019 – с. 262 – 266.

ЗОЛОТАР Д.В.,

БАРНА Х.В.

Мукачівський державний університет, Україна

СУТНІСТЬ ДИТЯЧОЇ СУБКУЛЬТУРИ

Дитинство – це особливий стан розвитку в суспільстві і узагальнений суб'єкт, який цілісно протистоїть дорослому світу та взаємодіє з ним на рівні суб'єкт-суб'єктних стосунків. Культура дитинства є двошаровою: один шар – культура створена дорослими для дитини, інший – її власна діяльність. Творчість дорослих дозволяє дитині прилучитись до досягнень історії культури, і через процеси розпредмечування стати культурною людиною. Таким чином, людина є не тільки творцем культури, але і її творінням. Для кожного дитячого віку характерна своя субкультура. У процесі соціалізації дитина засвоює певний обсяг слів і виразів, має

місце своєрідність їх осмислення (розуміння) і реалізації засвоєного в промові, що характеризує його соціокультурне розвиток як особистості.

Сформована соціокультурна своєрідність дозволяє дитині розуміти явища об'єктивної дійсності, реагувати на них і адекватно проявляти себе в конкретному соціальному середовищі. Вона володіє відносною автономією і характеризується в залежності від віку дітей своєю мовою, змістом, особливостями сприйняття явищ навколишнього середовища, мислення і поведінки, позначається на їх соціальному розвитку, соціалізації.

Одним із джерел існування і розвитку світу дитинства дослідники виділяють дитячу субкультуру, завдяки якій діти з покоління у покоління передають специфічні способи організації життя у дитячому товаристві, норми і цінності світорозуміння та світосприйняття, елементи соціальної поведінки і міжособистісних стосунків з навколишніми, тобто соціалізуються.

Зміст дитячої субкультури - це той світ, який дитяче співтовариство створювало «для себе» на протязі всього соціогенезу. Залежно від статі, особливостей психічного розвитку та соціалізації дітей своєрідність їх субкультури проявляється в різних формах.

Дослідженню питання дитячого життя й побуту приділяли увагу такі авторитети української етнографії кінця XIX – початку XX ст., як М. Грушевський [1], Заглада [3], вперше звернувши увагу на дітей, як на активних членів соціуму, котрі мають власну «дитячу субкультуру».

Поняття «дитяча субкультура» виникло не так давно, в зв'язку зі зростанням гуманізації та демократизації суспільного життя, й дістала наступне визначення: це особлива система уявлень про світ, цінності, моделі поведінки та спілкування, що побутують у дитячому середовищі, тобто, культура в культурі, яка живе за специфічними та самобутніми законами, хоча й «вбудована» в загальне культурне ціле.

Існування дитячої субкультури як цілісного історико-культурного феномену зумовлене віковою стратифікацією суспільства, коли, ще не пройшовши ініціацію до молодіжної громади, діти об'єднувалися для здійснення спільних форм життєдіяльності, тождних дорослим. Дитяча субкультура як специфічне, приховане від стороннього ока, явище набуває значення у віковому діапазоні між 3-4 роками (коли у дітей зароджується самостійне соціальне життя) та 13-14 роками, коли на зміну дитячій приходять підліткова субкультура. У сучасній урбанізованій культурі вікова стратифікація більш зорієнтована на процеси соціалізації через школу, тому верхньою межею можна вважати період до 17-річчя.

Як стверджує Л. Варяниця, дитяча субкультура з одного боку репрезентує й трансформує кожному новому поколінню дітей соціальнокультурні здобутки нації та людства в цілому, з іншого – у дитячій субкультурі відбивається все, що створюється самою спільнотою дітей у кожній конкретно історичній ситуації, тобто це осередок для розвитку особистості, її поле насичене всім необхідним для цього процесу. Кожна дитина збагачує загальний простір дитячої субкультури особистісними здобутками, настановами, принципами, традиціями, які вона виносить із своєї сім'ї [2, 11]. Кожна дитина особлива і у кожній – своє призначення.

Список використаних джерел

1. Грушевський М. Дитина у звичаях і віруваннях українського народу. – К., 2006. – 243с.
2. Діти і соціум: Особливості соціалізації дітей дошкільного та молодшого шкільного віку: монографія / А. М. Богуш, Л. О. Варяниця, Н. В. Гавриш, С.М. Курінна, І. Печенко; наук. ред. А. М. Богуш; заг. ред. Н. В. Гавриш. – Луганськ: Альма-матер, 2006. – 368 с.
3. Заглада Н. Побут селянської дитини. Матеріали до монографії с. Старосілля. – К., 1929. – 123с.

ІВАНИНА М.М.,
ФЕНЧАК Л. М.

Мукачівський державний університет, Україна

ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ НА УРОКАХ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Використання інформаційно-комп'ютерних технологій у навчальному процесі початкових класів загальноосвітньої школи має широкий спектр: від використання як засобу, що дозволяє вчителю впливати на організацію педагогічної праці та в підготовці до проведення уроків, до використання ІКТ у навчанні самими учнями початкових класів, що дозволяє під час опанування роботи з комп'ютером вправлятися у вивченні ряду навчальних предметів початкової школи з використанням комп'ютерних програм [1].

Одним із головних завдань початкової школи є застосування ІКТ у процесі вивчення більшості навчальних предметів у рамках програми. Основним видом використання комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання є їх органічна інтеграція в певні уроки. У цікавій, динамічній, ігровій формі учні молодших класів опановують комп'ютерні засоби, набувають первинних навичок користування пристроями введення-виведення, початковими вміннями й навичками управління комп'ютером та одночасно удосконалюють свої знання з певних навчальних предметів, розвивають пам'ять, просторову уяву, логічне мислення, творчі здібності.

Упровадження ІКТ полегшує роботу вчителя, а навчання дітей робить більш цікавим і ефективним. Як показує практика, застосування комп'ютера на уроках у початковій школі має декілька режимів: демонстраційний (демонстрація певної навчальної інформації); індивідуальний (організація індивідуальної роботи учнів); комбінований (застосування на одному уроці і демонстрації, і індивідуальної роботи) [2].

Для роботи в демонстраційному режимі вчителю достатньо мати на уроці один комп'ютер і мультимедійний проектор, за допомогою якого потрібна інформація виводиться на екран, як правило, у вигляді слайдів. Мультимедіа – це представлення об'єктів і процесів не традиційним текстовим описом, а за допомогою фото, відео, графіки, анімації, звуку, тобто в будь-який інший спосіб. Важливим і надзвичайно корисним засобом організації навчально-пізнавальної діяльності учнів є мультимедійна презентація [3].

Мультимедійна презентація – логічно пов'язана послідовність слайдів, об'єднана однією тематикою і загальним принципом оформлення. Варто зазначити

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>